

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRSEL EROL'A AİT 7/43166 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından Elazığ'da son 23 yılda yapılan yaklaşık 105 milyar 302 milyon TL tutarındaki yatırımın yıllara göre dağılımı ve proje bazında maliyet kalemleri aşağıda detaylı olarak sunulmuştur.

Tamamlanma yılına göre yatırımlar için;

- 2003 yılında 363.304.779 TL,
- 2004 yılında 252.996.987 TL,
- 2005 yılında 587.456.421 TL,
- 2006 yılında 662.069.665 TL,
- 2007 yılında 832.198.667 TL,
- 2008 yılında 4.557.794.974 TL,
- 2009 yılında 266.081.052 TL,
- 2010 yılında 659.419.599 TL,
- 2011 yılında 316.649.526 TL,
- 2012 yılında 711.712.904 TL,
- 2013 yılında 10.541.594.617 TL,
- 2014 yılında 1.172.584.041 TL,
- 2015 yılında 54.840.504.041 TL,
- 2016 yılında 6.099.093.939 TL,
- 2017 yılında 3.626.541.575 TL,
- 2018 yılında 5.858.068.673 TL,
- 2019 yılında 2.673.768.008 TL,
- 2020 yılında 1.481.133.756 TL,
- 2021 yılında 1.115.425.865 TL,
- 2022 yılında 1.687.220.715 TL,
- 2023 yılında 2.120.341.044 TL,
- 2024 yılında 2.432.117.166 TL ve
- 2025 yılında 2.443.442.224 TL ödeme yapılmıştır.

Proje Türlerine Göre Yatırımlar;

- Depolama Projeleri için 7.158.694.578 TL,
- Yeraltı Depolama Projeleri için 8.290.702 TL,
- Sulama Projeleri için 7.084.452.665 TL,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- İçmesuyu Projeleri için 7.801.451.182 TL,
- Taşkın Kontrol Projeleri için 2.623.882.067 TL,
- Topplulaştırma Projeleri için 401.851.261 TL,
- Hidroelektrik Santralleri Projeleri için 68.776.447.668 TL ve
- Bakım-onarım, tesis, etüt-proje-rasat, ağaçlandırma-park-fidanlık, satın alma ve muhtelif giderler için 11.446.450.301 TL ödeme yapılmıştır.

Elazığ ilinde DSİ Genel Müdürlüğü tarafından işletmeye alınan sulama tesislerinin basınçlı borulu sulama oranı %75,24 mertebesinde olup yapay zekâ destekli sulama otomasyonu uygulamaları planlanmaktadır.

Önergeye konu ilde yapımı halen devam eden 3 barajın bitiş tarihleri;

- Elazığ Keban Altıyaka Barajı için 29.10.2028,
- Elazığ Karakoçan Yukarıovacık Barajı için 30.10.2028 ve
- Elazığ Baskil Şefkat Fethi Sekin Barajı için 17.07.2027

olarak planlanmıştır.

Elazığ ilinde doluluk seviyeleri takip edilen depolamalı tesislere ait veriler aşağıda belirtilmiştir.

- Elazığ- Kanatlı tesisinde %54,3,
- Elazığ-Hamzabey tesisinde %47,3,
- Elazığ-Kovancılar Kapıaçmaz tesisinde %32,3,
- Elazığ-Kovancılar Tatar tesisinde %75,3,
- Elazığ-Karakoçan Sarıcan tesisinde %49,19,
- Elazığ-Alacakaya Esenlik tesisinde %98,63,
- Elazığ-Karakoçan Bazlama tesisinde %59,6,
- Elazığ-Kepektaş tesisinde %47,2,
- Elazığ-Dedeyolu tesisinde %25,9 ve
- Elazığ-Maden Durmuştepe tesisinde %49,37'dir.

Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile buna ilişkin eylemler belirlenmiştir.

Bu kapsamda tarımsal sulamada suyun daha verimli, ölçülebilir ve sürdürülebilir biçimde kullanılmasını sağlamak üzere;

- Kapalı sistemler aracılığıyla suyun iletimi ve dağıtımının sağlanması,
- Tarla içi basınçlı sulama yöntemlerinin (damla ve yağmurlama) yaygınlaştırılması,
- Yağmur suyu hasadı ve su biriktirme yapılarının oluşturulması,
- Arıtılmış atıksuların tarımsal sulamada değerlendirilmesi,
- Parsel bazlı sulama ölçümlerinin gerçekleştirilmesi,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Bitki su ihtiyacını gerçek zamanlı olarak belirleyen izleme, sensör ve karar destek teknolojilerinin kullanılması,
- Sulama zamanlamasının planlanarak suyun en uygun zaman dilimlerinde uygulanması,
- Gece sulaması yoluyla buharlaşma ve iletim kayıplarının azaltılması ve
- Çiftçilere yönelik eğitim, bilgilendirme ve kapasite geliştirme faaliyetlerinin yaygınlaştırılması öncelikli uygulama alanları olarak ele alınmaktadır.

Bakanlığımızca çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm vb. sektörlerin adil ve dengeli su paylaşımını sağlamak aynı zamanda su kullanımından elde edilecek faydayı en üst seviyeye çıkarmak amacıyla havza ve alt havza bazında Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır.

Şu ana kadar Akarçay, Aras, Batı Akdeniz, Burdur, Büyük Menderes, Çoruh, Gediz, Konya, Kuzey Ege, Küçük Menderes, Meriç-Ergene, Sakarya, Seyhan ve Susurluk olmak üzere 14 havzada SSTP tamamlanmıştır. Antalya, Batı Karadeniz, Doğu Akdeniz, Doğu Karadeniz, Kızılırmak, Marmara ve Yeşilirmak olmak üzere 7 havzada SSTP çalışmaları devam etmektedir.

SSTP ile havza ve alt havza ölçeğinde her sektörün ihtiyacı olan suyun, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan analiz edilerek planlanması yapılmaktadır. Bu çalışmalarda iklim değişikliği sebebiyle oluşabilecek kuraklık risklerine karşı normal durum ve 5 farklı kuraklık senaryosu (normal durum, hafif kurak, orta kurak, şiddetli ve çok şiddetli kurak dönemler) ile geleceğe yönelik (1-6 yıl, 12 yıl ve 18 yıl aralıklarda) havzadaki çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm gibi sektörlerin havza bazındaki su taleplerine uygun olarak su tahsis senaryoları hazırlanmakta ve su tahsis planlaması yapılmaktadır. İklim değişikliğinin tarımsal üretim ve gıda arzı üzerindeki etkileri değerlendirilmekte ve tarım sektöründeki riskler en aza indirilmektedir.

Elazığ ilinde DSİ tarafından 2004 yılı sonrasında inşa edilen tüm sulama tesisleri, su kayıp ve kaçaklarını önlemek amacıyla borulu şebeke sistemine uygun olarak yapılmıştır. Planlama, proje ve inşaat halindeki tesisler de borulu şebeke olacak şekilde çalışılmaktadır. Bu nedenle tesislerden kaynaklı su kaybı minimum seviyelerdedir. Borulu sulama şebekeli tesisler; yağmurlama, damlama ve pivot sulama gibi tasarruflu sulama metotlarının uygulanmasını mümkün kılmaktadır.

Kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi ve kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması amacıyla ülkemizdeki 25 nehir havzası için Kuraklık Yönetim Planları hazırlanmıştır.

Kuraklık Yönetim Planları kapsamında su kaynaklarımızın verimli kullanılması ve kuraklıklara karşı hazırlıklı olunmasına yönelik olarak belirlenen tedbirler aşağıda sıralanmaktadır.

- Sulama alanlarının rehabilitasyonu ve modern sulama sistemlerine geçilmesi,
- Buharlaşmanın azaltılması,
- İçme ve kullanma suyu şebekelerindeki kayıp kaçakların azaltılması,
- Sanayi sektöründe kullanılan suyun geri kazanılması ve temiz üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması,
- Alternatif su kaynaklarının belirlenmesi,
- Gözlem ağının geliştirilmesi,
- Kullanılmış suların yeniden kullanımının sağlanması,
- Kuraklığa dayanıklı bitkisel ürünlerin artırılması,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Kuraklığın ekosistem üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması ve
- Kuraklık farkındalığının artırılması.

Sözü edilen tüm çalışmaların yanı sıra iklim değişikliği konusu göz önüne alınarak iklimin değişmesine bağlı kuraklık riskine karşı İl özelinde, Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde, tarımsal kuraklık ihtimalini önceden değerlendirmek ve kuraklığın yaşanmadığı dönemlerde ileriye dönük gerekli tedbirlerin alınması amacıyla ilgili kurum/kuruluşların katılımıyla yılda iki kez Tarımsal Kuraklık İl Kriz Merkezi toplantıları yapılmaktadır. Yapılan bu toplantılarda Elazığ ilinde bulunan depolama tesislerinin (Baraj, Gölet vb.) doluluk oranı dikkate alınarak, Kuraklık Eylem Planları hazırlanmakta olup ilgili kurum/kuruluş ve sulayıcı örgütlere yazılı ve sözlü bildirimler yapılmaktadır.

Ayrıca “Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sisteminin Kurulması” çalışmalarına başlanmış olup 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu sistemle kuraklık öncesinde tarım, içme suyu, turizm, sanayi gibi su kullanan sektörlere gerekli uyarılar yapılarak kuraklık zararlarının en aza indirilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca 2007 yılından itibaren bireysel sulama sistemleri yatırımlarına %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, 2026 yılında projeye esas hibe üst limit 10.000.000 TL olacak şekilde %50’si ile %70’ine kadar değişen oranlarda hibe desteği verilecektir.

Sulama sistemleri başvuru konuları aşağıda verilmektedir.

Tarla içi sistemler:

- Damla sulama,
- Yağmurlama,
- Mikro yağmurlama,
- Yüzey altı damla sulama,

Mekanik büyük sistemler

- Center pivot / Lineer sulama sistemleri,
- Tamburlu sulama sistemleri,

Yenilenebilir enerji ve teknoloji odaklı sistemler

- Güneş enerjili sulama (sulama sistemleri + panel) ve
- Akıllı sulama / otomasyon sistemleri (sensör, kontrol, uzaktan yönetim)’dir.

Bakanlığımız tarafından su kısıtının belirlendiği bölgelerde, belirlenen kriterlere uygun üretim yapan üreticilerimizin Devlet Destekli Tarım Sigortası yaptırımları halinde; poliçe primi üzerinden %10 oranında “Su Kısıtı Desteği” indirimi uygulanmaktadır.

2007-2025 yıllarında 599 proje, 20.790,90 dekar alanda 31.592.036,17 TL basınçlı sulama sistemleri hibe destekleri ile Elazığ ilindeki üreticilere destek sağlanmıştır.

8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu doğrultuda,

- Basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına 15 milyon TL üst limite kadar %100'e varan faiz/kâr payı desteği,
- Hayvancılık, kanatlı sektörü ve su ürünleri sektöründe yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımlarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %5,
- Bitkisel üretim konularında işletme kredi/finansman kullandırımlarında basınçlı sulama sistemi kullanımında ilave %10,
- Kapalı ortamda bitkisel üretim konusunda yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımlarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %20, yatırımlarda yağmur suyu hasatı değerlendirildiğinde ilave %10 ve
- Planlı üretime uygun üretim yapan faydalanıcılara ilave %20 faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

Tarımda dijitalleşme ile bitkinin ne zaman ne kadar sulama suyuna ihtiyaç duyduğunun tahmin edilmesi için dijital sulama yönetimi projeleri yürütülmektedir. Bu amaçla TAGEM-SuET (Sulama Yönetimi ve Bitki Su Tüketimi Sistemi) hayata geçirilmiştir.

Tarımsal kuraklığın izlenmesi ve kuraklık internet portalının oluşturulması çalışmaları tamamlanmıştır.

“Dijital Sulama Yönetim Sistemi Geliştirilmesi (DiSU)” projesi kapsamında 6 farklı bölgede çalışmalar yürütülmektedir.